

Část 1 – Úvod a všeobecné poznámky

1.1 Úvod

Pátý akční program pro životní prostředí¹⁾ označuje hluk za jeden z nejnaléhavějších problémů životního prostředí ve městech, a dále pak upozorňuje na potřebu řešit problém různých zdrojů hluku.

V Zelené knize „Budoucí strategie týkající se hluku“²⁾ označila Komise hluk v životním prostředí za jeden z hlavních lokálních problémů životního prostředí v Evropě a oznámila svůj záměr připravit návrh rámcové směrnice na snížení emisí hluku zařízení určených k použití ve venkovním prostoru.

Na vnitřním trhu musí být požadavky na emise hluku zařízení, která jsou určena k použití ve venkovním prostoru, harmonizovány, a současně musí být dosaženo vysoké úrovně ochrany životního prostředí a ochrany spotřebitele, aniž by byly vytvářeny překážky volnému pohybu zboží.

Hluk vyzařovaný zařízeními, která jsou určena k použití ve venkovním prostoru, ovlivňuje zdraví a s tím spojený pocit pohody vnímaný především obyvateli okolí. Za účelem dosažení vysoké úrovně ochrany by měla být hladina hluku vyzařovaného do okolního prostředí zařízeními, která jsou určena k použití ve venkovním prostoru, snížena, aby bylo chráněno zdraví a pohoda obyvatel a měly by být zainteresované veřejnosti poskytnuty informace o emisích hluku zařízení, která jsou určena k použití ve venkovním prostoru.

Je zřejmé, že údaje o garantované hladině akustického výkonu zařízení umožní spotřebitelům a uživatelům, aby si mohli vybírat zařízení na základě informací.

V únoru 1998 Komise předložila návrh směrnice týkající se emisí hluku zařízení, která jsou určena k použití ve venkovním prostoru, Evropskému parlamentu a Radě Evropské unie. V Evropském parlamentu a Radě proběhla diskuse a částečně byl návrh změněn, a to s ohledem na připomínky Hospodářského a sociálního výboru a Výboru regionů. Dne 8. května 2000 byla přijata nová směrnice o sbližování právních předpisů členských států týkajících se emisí hluku zařízení, která jsou určena k použití ve venkovním prostoru, do okolního prostředí. Tato směrnice vstoupila v platnost 3. července 2000 vyhlášením v Úředním věstníku (L 162 3. 7. 2000).

1.2 Všeobecné poznámky

Směrnice 2000/14/ES je založena na článku 95 Smlouvy o sbližování právních předpisů členských států za účelem zabránění překážek volného pohybu zařízení. Tato směrnice obsahuje ustanovení (nejvyšší přípustné hodnoty hluku, informovanost veřejnosti o hluku vyzařovaném zařízeními, postupy posuzování shody atd.) týkající se emisí hluku zařízení, která jsou určena k použití ve venkovním prostoru. Obecně navazuje na principy a pojetí modulů pro různé fáze postupů posuzování shody a pravidel pro připojování a používání označení shody CE, které jsou určeny k použití ve směrnících technické harmonizace³⁾.

¹⁾ Úř. věst. č. C 138, 17. 5. 1993, s. 1.

²⁾ COM(96) 540 final.

³⁾ Úř. věst. č. L 220, 30. 8. 1993, s. 23.

Ustanovení směrnice se týkají zařízení uváděných na trh Společenství nebo poprvé uváděných do provozu v Evropě po 3. lednu 2002. Směrnice se nevztahuje na zařízení uvedená na evropský trh nebo poprvé uvedená do provozu před 3. lednem 2002 a na zařízení, která jsou již v provozu. Přesto mohou zařízení uvedená na trh nebo do provozu mezi 3. červencem 2001 a 3. lednem 2002 splňovat požadavky směrnice, a to podle volby výrobce.

Abychom získali přehled, o čem směrnice 2000/14/ES pojednává, podívejme se na první vývojový diagram v části 2, který poskytuje informace o obsahu jednotlivých ustanovení směrnice.

Především je třeba si povšimnout, že existují dva seznamy zařízení, kterých se směrnice 2000/14/ES týká:

- zařízení, **na která se vztahují** nejvyšší přípustné hladiny (meze) (22 typů zařízení);
- zařízení, **na která se nevztahují** nejvyšší přípustné hladiny (meze) (41 typů zařízení).

Vzhledem k tomu, že hladina akustického výkonu každého zařízení velmi závisí na použité metodě měření, jsou pro každý typ zařízení, na který se vztahuje směrnice 2000/14/ES, takové metody stanoveny. Existují základní normy pro měření vyzařovaného hluku, které stanoví základní ustanovení, jako je počet a umístění použitých měřicích bodů, zkušební stanoviště, průměrné hodnoty akustického tlaku, způsob výpočtu hladiny akustického výkonu z hodnot hladin akustického tlaku atd.; kromě toho jsou stanoveny podmínky provozu pro každý typ zařízení.

Výrobce⁴⁾, který uvádí zařízení na trh ve Společenství, je odpovědný za zajištění shody zařízení s ustanoveními směrnice 2000/14/ES a ostatních směrnic, které se na ně vztahují. Výrobce má k dispozici různé moduly pro použití v rámci postupů posuzování shody. Pro zařízení, na která se vztahují nejvyšší přípustné hladiny akustického výkonu je uveden postup, jehož součástí je účast **notifikovaného orgánu** za účelem kontroly shody s ustanoveními směrnice jak ve fázi návrhu, tak ve fázi výroby. Pro zařízení, na která se nevztahují nejvyšší přípustné hladiny akustického výkonu, se považuje za vhodné provést samocertifikaci.

Nejvyšší přípustná hladina akustického výkonu podle článku 12 nesmí být překročena. Pokud je tato hladina překročena, zařízení nesmí být v žádném případě uvedeno na trh.

Byly vybrány dvě etapy, aby byl výrobcům, kteří dosud nesplnili požadavky, poskytnut dostatek času pro přizpůsobení zařízení, která vyrábějí, náročnějším nejvyšším přípustným hodnotám.

Výrobce opatří každé zařízení označením CE a údajem o garantované hladině akustického výkonu vypočítaným z měření hluku. Výrobce přiloží k zařízení ES prohlášení o shodě, ve kterém je uvedeno, že je zařízení ve shodě s ustanoveními směrnice 2000/14/ES a jakýchkoliv jiných souvisejících směrnic.

Členské státy nesmějí na svém území zakazovat, omezovat nebo bránit uvádění zařízení na trh, pokud jsou tato zařízení v souladu s požadavky směrnice 2000/14/ES, jsou opatřena označením CE a údajem o garantované hladině akustického výkonu a je k nim přiloženo ES prohlášení o shodě.

⁴⁾ V této příručce se „výrobce“ rozumí „výrobce, jeho zplnomocněný zástupce usazený ve Společenství nebo jakákoliv osoba, která uvádí zařízení na trh“ ať už se jedná o kohokoliv.

Na druhé straně se členské státy musí ujistit, že zařízení, na které se vztahuje směrnice 2000/14/ES, je v souladu s jejími požadavky, pokud je uváděno v členských státech na trh⁵⁾. Členské státy musí učinit příslušná opatření, aby se zajistilo, že nevyhovující zařízení budou v budoucnosti splňovat požadavky nebo budou stažena z trhu a v případě nutnosti budou tato opatření provedena ve spolupráci s ostatními členskými státy.

Monitorování je nezbytné a technická úroveň a administrativní zázemí notifikovaných orgánů má být v rámci Společenství stejné, ale toho lze dosáhnout jenom tak, že jsou stanovena minimální kritéria, která tyto orgány mají splňovat.

Je velmi důležité, že směrnice 2000/14/ES nemá vliv na požadavky na ochranu pracovníků zákonnou úpravou týkající se používání zařízení určených k použití ve venkovním prostoru. Samozřejmě, že v zájmu ochrany obyvatel před nadměrným hlukem, by měly být členské státy schopny omezovat používání zařízení v prostředí.

Shromažďování údajů o hodnotách emisí hluku se považuje za nezbytný předpoklad pro zajištění spotřebitelského výběru na základě informací a také pro to, aby členské státy a Komise mohly vyhodnocovat nový technologický vývoj vedoucí k dalším legislativním aktivitám. Pro zjednodušení této záležitosti musí výrobce zaslat členským státům a Komisi kopii ES prohlášení o shodě pro každý typ zařízení, které obsahuje údaje o měřené a garantované hladině akustického výkonu.

Je zřejmé, že pro splnění podrobných cílů směrnice 2000/14/ES, je nezbytné její zavedení a uplatňování a je nutná těsnější spolupráce při dozoru nad trhem prostřednictvím trvalé výměny informací. Proto byl zřízen stálý výbor, který je znám jako „Výbor pro hluk“.

Kromě toho musí být technická ustanovení týkající se metod měření doplněna a podle potřeby přizpůsobena technickému pokroku a pokroku v oblasti evropské normalizace. Z tohoto důvodu bylo vypracováno ustanovení pro zjednodušený postup při změnách směrnice 2000/14/ES za účelem rychlého přizpůsobení technických příloh této směrnice. K tomu dochází za předpokladu, že takové změny nemají žádný přímý vliv na naměřenou hladinu akustického výkonu zařízení, na která se vztahují nejvyšší přípustné hodnoty hluku, např. zařízení vyjmenovaná v článku 12.

⁵⁾ V této příručce se „uvedením na trh“ rozumí „uvedení na trh nebo do provozu“.

